

PALEO

SPELREGELS

In het stenen tijdperk breekt een nieuwe dag aan.
Probeer met jullie volksstam samen te overleven en voortdurend te streven naar vooruitgang. Maar let op, overal dreigt gevaar: wilde dieren, stormen en andere volksstammen liggen op de loer.
Zullen jullie slagen?

SPELMATERIAAL

INLEIDING

Elke speler speelt met een **groep** mensen. Daartoe behoren onder andere stoere vrouwelijke krijgers, handige uitvindsters en opmerkelijke verkenners. De spelers vormen samen een volkssam en proberen de omgeving te verkennen. Dat leidt tot telkens nieuwe avonturen. Die kunnen de spelers alleen overleven door samen te werken.

LET OP!

Spelen de spelers het spel **voor het eerst**, speel dan in geen geval met 4 groepen mensen! Het is aanbevolen 2 spelers samen met 1 groep mensen te laten spelen, zodat er in totaal **maximaal 3 groepen mensen** zijn. Paleo is een coöperatief spel, de spelers moeten dus sowieso samenwerken. Als minstens 3 spelers het spel al kennen, kunnen 4 spelers met 4 groepen spelen.

OVER DIT SPEL

- Paleo is een coöperatief spel. Dat wil zeggen dat de spelers samenwerken. Het spel eindigt als de spelers samen winnen of samen verliezen. De spelers mogen tijdens het spel altijd met elkaar overleggen. Ze hoeven geen informatie geheim te houden voor hun medespelers.
- Het spel verloopt in meerdere ronden, die telkens uit een **dag-** en **nachtfase** bestaan. Tijdens de dagfase verzamelen de spelers grondstoffen, maken ze gereedschappen en vervullen ze verschillende opdrachten. Tijdens de nachtfase voeden de spelers hun mensen en bereiden ze zich voor op de volgende dag.
- Elke speler speelt met een eigen groep mensen en krijgt een eigen stapel kaarten. Die kaarten stellen zowel de te verkennen omgeving als de daarvoor beschikbare tijd voor.
- Het spel draait om het ontdekken van nieuwe dingen. Er staan de spelers dan ook voortdurend nieuwe uitdagingen te wachten. Probeer bij het sorteren van de kaarten de kaarten nog niet te lezen. *Lees verderop meer over het sorteren van de kaarten.*
- Meestal zullen de spelers slechts 2 van de in totaal 10 verschillende modules gebruiken. We hebben 7 levels samengesteld met de modules, die een verschillende moeilijkheidsgraad hebben. De spelers kunnen de levels na elkaar spelen. Daarnaast kunnen de spelers de modules naar believen combineren tot nieuwe levels en deze in willekeurige volgorde spelen. Op die manier is het spel telkens een compleet nieuw avontuur.

KORT SPELOVERZICHT

Het aantal ronden of dagen dat de spelers in Paleo moeten spelen, ligt niet vast. Het spel eindigt als is voldaan aan één van de volgende voorwaarden:

De spelers winnen als de grotschildering op het **Nachttableau** af is. Daarvoor moeten de spelers 5 overwinningfiches verzamelen (delen van de grotschildering). Zodra de schildering klaar is, stopt het spel **meteen** en hebben de spelers gewonnen!

De spelers verliezen als ze 5 doodskopfiches verzamelen. Leg verzamelde doodskopfiches op de daarvoor voorziene vakjes op het **Nachttableau**. Zodra er 5 doodskopfiches liggen, stopt het spel **meteen** en hebben de spelers verloren.

Uitzondering: als de spelers bij dezelfde actie het vijfde overwinningfiche en het vijfde doodskopfiche krijgen, winnen ze alsnog het spel.

SORTEREN VAN DE KAARTEN

Als de spelers het spel voor de eerste keer spelen, zitten de kaarten gesorteerd in de doos. Daarna kunnen de spelers de kaarten sorteren aan de hand van de letter of het cijfer rechtsboven op de **voorkant** van de kaarten.

• Sorteert de kaarten per cijfer/letter rechtsboven. Voor elk van de 15 stapels kaarten zit er een zakje in de doos. Stop de stapels in de zakjes. Voor het eerste spel leg je de modules C-J terug in de doos. De andere kaarten heb je nodig voor het eerste level. In de doos zitten ook 10 blanco kaarten. Daarmee kun je je eigen module bedenken.

Achterkant

VOORBEREIDING

De voorbereiding van het spel gebeurt altijd op dezelfde manier, rekening houdend met aanpassingen afhankelijk van de modules die de spelers kiezen.

Lees meer over de aanpassingen bij de verschillende modules bij "Modules" op bladzijde 2 en 3 in de "Extra uitleg".

VERLOOP VAN DE DAGFASE

Voor we de verschillende kaarten in detail bespreken, bespreken we het verloop van de dagfase.

DAGFASE

De dagfase bestaat uit de volgende verschillende stappen. De spelers voeren elke stap **gelijktijdig** uit.

KAARTEN NEMEN

• Elke speler neemt zijn kaartenstapel en **kiest een van de bovenste 3 kaarten**. De spelers mogen daarbij alleen de achterkant van de kaarten bekijken, **de voorkant mogen ze niet bekijken**.

Let op: de spelers mogen te allen tijde de **achterkanten** van alle kaarten in hun stapel **bekijken**. Ze mogen echter **niet** de volgorde van de kaarten **veranderen**.

• Daarna leggen de spelers de andere 2 kaarten in onveranderde volgorde terug op hun kaartenstapel.

Voorbeeld: kaarten nemen

- 1 De speler neemt de bovenste 3 kaarten van zijn kaartenstapel en bekijkt alleen de achterkanten.
- 2 Hij kiest 1 kaart en legt deze voor zich neer.
- 3 Hij legt de andere 2 kaarten in onveranderde volgorde terug op zijn kaartenstapel.

De achterkanten van de kaarten

In Paleo hebben de kaarten heel veel verschillende achterkanten. Ze geven de spelers **een aanwijzing** over de inhoud van de kaart.

Toch kunnen de spelers nooit zeker zijn, verrassingen zijn altijd mogelijk.

In het bos, bij de rivier en in de bergen vinden de spelers veel nuttige grondstoffen.

Thuis, mensen, dromen en ideeën zijn altijd **positief** en helpen de spelers verder. Op veel achterkanten staat nog een extra tip. Die vertelt de spelers nog meer over de inhoud van de kaart.

Voorbeeld: extra tip op de achterkant

Op de linkse kaart staat een mammoet. Het is nog altijd een rivierkaart. Wat de mammoet betekent, kom je in de loop van het spel te weten.

LET OP!

De spelers bepalen uiteindelijk zelf welke kaart ze kiezen. Ze moeten echter samen overleggen wie welke kaart kiest. Ze kunnen hun keuze baseren op de achterkanten van de kaarten:

In het **bos** vinden de spelers vooral hout en voedsel, bij de **rivier** voedsel en huiden en in de **bergen** steen en huiden. **Thuis** kunnen de spelers bouwen en hebben ze toegang tot mensen, dromen en ideeën.

Dit overzicht staat ook op het *Basiskamptableau*.

KAARTEN SPELEN

Als alle spelers een kaart hebben gekozen, draaien ze de door hen gekozen kaarten **gelijktijdig** om.

• Ze moeten nu **samen beslissen** in welke **volgorde** ze de kaarten uitvoeren. **Elke speler kiest precies 1 optie en legt daarna de kaart af**.

Lees meer over de opties en het afleggen van kaarten bij "Actiekaarten" op bladzijde 6.
• Herhaal deze 2 stappen tot de dagfase eindigt (*lees hierna*).

Voorbeeld: kaarten spelen

De spelers draaien de gekozen kaarten **gelijktijdig** om.

EINDE VAN DE DAGFASE

Als een speler alle kaarten uit zijn stapel heeft gespeeld en hij dus geen kaarten meer heeft, eindigt de dag voor hem en gaat hij slapen. Hij kan geen kaarten meer spelen en hij kan zijn medespelers niet langer helpen. De andere spelers spelen verder tot ook zij gaan slapen. Als **alle** spelers slapen, is de dagfase voorbij en begint de nachtfase.

Lees meer over de nachtfase op bladzijde 9.

VROEGER GAAN SLAPEN

In plaats van een kaart te spelen, mag een speler alle **gedekte kaarten** in zijn stapel afleggen **zonder ze te spelen** en meteen gaan slapen.

Dit is vooral interessant als een speler veel kaarten met een rode achterkant in zijn stapel heeft. Lees meer over het afleggen van rode kaarten op bladzijde 6.

We zullen nu enkele kaarten bespreken, zodat je weet wat je te wachten staat.

MENSENKAARTEN

Mensenkaarten herken je aan de groene achtergrond. Deze kaarten vormen de groep van een speler en maken het de speler mogelijk verschillende acties uit te voeren.

KAARTENSOORT

EENMALIG GEREEDSCHAP

Mensenkaarten leveren de speler vaak een gereedschapsfiche op. De speler neemt dit fiche **eenmalig** bij het nemen van de mensenkaart. De speler legt het gereedschapsfiche bij zijn groep mensen. Als de mensenkaart die het gereedschapsfiche leverde, verdwijnt, blijft het fiche bij de groep liggen.

Deze jager levert het gereedschapsfiche "Huid" op. Lees meer over gereedschappen op bladzijde 8.

CAPACITEITEN

De meeste mensen beschikken over een van deze 3 capaciteiten.

Kracht

Waarneming

Handigheid

De capaciteit van een mensenkaart geldt voor de hele groep.

Deze jager bezit 1 kracht.

TITEL

SORTERING

Tijdens het spel mag je deze verwijzing negeren. Die is alleen belangrijk bij het voorbereiden en opruimen van het spel.

LEVENSPUNTEN

Als een speler schade lijdt, neemt hij per schadepunt 1 schadefiche uit de algemene voorraad en legt hij het op een vrij hartveld van **1 mens**.

• Als alle hartvelden van een mens bedekt zijn met schadefiches en de speler toch nog een schadefiche op deze mens moet leggen, legt hij het schadefiche op het doodsopveld. Op dat moment sterft de mens. Eventuele andere schadepunten worden dan niet meer uitgedeeld.

• Als een **mens sterft**, legt de speler de schadefiches van deze mens terug in de algemene voorraad. Hij legt de mensenkaart op het kerkhof. Ten slotte legt hij **een doodsopfiche** op het *Nachtableau*.

Speciale situatie: als de laatste mens van een speler sterft, neemt de speler **direct** (nadat hij een doodsopfiche op het *Nachtableau* heeft geplaatst) een nieuwe mensenkaart van de stapel mensenkaarten op het *Basiskamptableau*.

Voorbeeld: schade lijden

1 Een speler krijgt 2 schadefiches en moet deze op **een van zijn mensen** leggen.

2 De speler besluit ze op de jager te leggen. Op deze kaart ligt al een schadefiche. De jager sterft dus. Het tweede schadefiche vervalt daardoor.

3 De speler legt de jagerkaart op het kerkhof. Hij legt de schadefiches van deze kaart terug in de algemene voorraad.

4 De speler legt ten slotte een doodsopfiche op het *Nachtableau*.

ACTIEKAARTEN

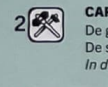
Actiekaarten herken je aan de blauwe achtergrond. De spelers **moeten** altijd **precies 1** van de volgende **opties** kiezen:

- Voer een van de acties uit en ontvang de buit;
- Help een medespeler;
- Negeer de kaart.

ACTIES UITVOEREN

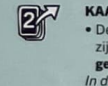

Veel kaarten bieden de spelers meerdere mogelijkheden met een verschillende buit als resultaat. De spelers moeten altijd aan bepaalde voorwaarden en kosten voldoen voor ze de buit ontvangen.

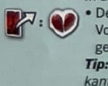
CAPACITEITEN (VOORWAARDE)

De groep van de speler moet deze capaciteiten hebben. De speler telt alle capaciteiten van al zijn mensen op. In dit geval: 2 handigheid.

KAARTEN AFGEVEN (KOSTEN)

- De speler moet het aangegeven aantal kaarten **altijd** van zijn **eigen kaartenstapel afgeven**. Hij **legt de kaarten gedekt af**, zonder de voorkant te bekijken. In dit geval moet de speler 2 kaarten afgeven.

De speler kan bij het afgeven van kaarten pech hebben: Voor elke kaart met een **rode achterkant** die de speler gedekt afgeeft, lijdt een van zijn mensen 1 schade.

Tip: als een speler meerdere kaarten met een rode achterkant afgeeft, mag hij de schade verdelen.

BELANGRIJK: KAARTEN AFLEGGEN

Als een speler een kaart **gedekt** moet afleggen, legt hij deze op het **linkse veld** op het **Wildernistableau**. Daar ontstaat de **gedekte aflegstapel**.

Als een speler een kaart **open** moet afleggen, legt hij deze op het **rechtse veld** op het **Wildernistableau**. Daar ontstaat de **open aflegstapel**. De spelers mogen deze open afgelegde kaarten te allen tijde bekijken.

Voorbeeld: een kaart spelen

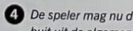
Een speler draait deze kaart om en besluit de eerste actie uit te voeren.

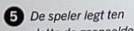
De voorwaarde om deze actie uit te voeren is 2 handigheid. Dankzij de 2 ambachtsmannen voldoet de speler aan de voorwaarde zonder hulp van de andere spelers.

De kosten om deze actie te mogen uitvoeren zijn 2 kaarten. De speler legt de 2 bovenste kaarten van zijn kaartenstapel gedekt af op het Wildernistableau. 1 kaart heeft een rode achterkant. Daarom lijdt 1 mens in zijn groep 1 schade.

De speler mag nu de buit uit de algemene voorraad nemen en in de gezamenlijke voorraad op het Basiskamptableau leggen.

De speler legt ten slotte de gespeelde kaart open af op de open aflegstapel op het Wildernistableau.

GEVARENKAARTEN

Gevarenkaarten herken je aan de rode achtergrond en het symbool (⚠). Deze kaarten hebben altijd minstens één negatieve actie en de spelers mogen deze **niet negeren**. Ze **moeten** altijd één van de acties uitvoeren, in het slechtste geval een negatieve. **Tip:** als een speler alleen negatieve acties kan kiezen en deze niet volledig kan uitvoeren, voert hij ze zover mogelijk uit.

NEGatieve ACTIE

In tegenstelling tot bij andere acties ontvangen de spelers bij negatieve acties meestal geen buit.

In dit geval lijdt de speler 1 schade. Soms moeten spelers echter alleen iets afgeven, soms krijgen ze iets en lijden ze schade.

Achterkant

TIP: RODE ACHTERKANT

De meeste kaarten met een rode achterkant betekenen gevaar. De spelers zijn echter nooit zeker dat andere kaarten geen gevaar betekenen en het is ook altijd mogelijk dat achter een rode achterkant toch een positieve actie schuilt.

ACTIEKAARTEN - SYMBOLEN

VERNIETIGEN (KOSTEN)

Als een speler een kaart moet vernietigen, legt hij die na het uitvoeren van de actie niet op de aflegstapel, maar op het kerkhof. De kaart is dan opgebruikt. In tegenstelling tot de andere kaarten, die bij elke nieuwe dagfase opnieuw worden geschud, verdwijnt deze kaart uit het spel.

Voorbeeld: kaarten vernietigen

CAPACITEITEN (VOORWAARDE)

Om aan de voorwaarde te voldoen moet de groep van de speler de gevraagde capaciteiten hebben. De speler moet de capaciteiten hebben, maar hij hoeft ze niet af te geven.

KAARTEN AFGEVEN (KOSTEN)

Deze pijl betekent dat de speler kaarten, gereedschapsfiches of grondstoffen **moet afgeven**. Als de speler niet alles kan of wil afgeven, mag hij de actie niet uitvoeren.

De speler legt de opgegeven grondstoffen **uit het basiskamp** terug in de algemene voorraad. De speler legt het opgegeven gereedschapsfiche terug in de algemene voorraad. De speler moet het fiche in zijn groep hebben om het te kunnen afgeven. Hij mag daarbij **niet** het effect van het gereedschap gebruiken.

De speler legt kaarten van zijn stapel af. Hij mag ze niet bekijken en legt ze op de gedekte aflegstapel op het Wildernistableau. De speler mag de volgorde van zijn kaartenstapel niet veranderen. Hij **moet** altijd de **bovenste** kaart(en) afgeven.

Ter herinnering: voor elke kaart met een rode achtergrond die een speler afgeeft, lijdt hij 1 schade. **Alleen de speler zelf** kan kaarten afgeven, **niemand** mag hem daarbij helpen (zie "Helpen" op bladzijde 6).

DOBBELEN

Bij veel acties kan er altijd iets onverwachts gebeuren. Dobbel met het opgegeven aantal dobbelstenen. De spelers mogen de dobbelstenen vooraf bekijken. De 2 dobbelstenen zijn identiek.

- Door te dobbelen worden extra voorwaarden opgelegd om de actie te mogen uitvoeren.
- Als een speler na het dobbelen niet langer aan de voorwaarden kan voldoen, **moet hij de negatieve actie uitvoeren** of indien mogelijk de kaart negeren.
- Als de spelers elkaar willen helpen bij een actie waarbij moet worden gedobbeld, moeten ze **voor** er wordt gedobbeld beslissen welke spelers samen de actie proberen uit te voeren. **Na** het dobbelen mogen **andere groepen niet meer helpen**.

Voorbeeld: dobbelen

Behalve aan de vermelde voorwaarden moet de speler ook voldoen aan de voorwaarde die hij bepaalt door met de 2 dobbelstenen te dobbelen.

De speler dobbelt de voorwaarden 1 handigheid en 2 kracht. Om de actie te mogen uitvoeren, moet hij dus beschikken over 3 handigheid en 2 kracht. Daarnaast moet hij 2 kaarten afgeven. Na het nemen van de buit moet hij de kaart vernietigen. Hij legt deze dus op het kerkhof.

BOUWEN

Om gevaren te trotseren moeten de spelers hun groepen van gereedschappen en andere hulpmiddelen voorzien. Om deze te bouwen moeten de spelers over het idee ervoor beschikken. In het begin van het spel beschikken de spelers over minstens 3 ideeën: een fakkel, een vuistbijl en een speer. In de loop van het spel verzamelen ze extra ideeënkaarten. We verklappen niet welke ideeën er zijn. Bouw 1 idee van de werkbank. De speler moet grondstoffen en/of gereedschapsfiches afgeven en soms aan andere voorwaarden voldoen, zoals bij andere acties.

- Als de speler aan de voorwaarden voldoet, krijgt hij de buit.

Voorbeeld: bouwen

2

1

1 De speler trekt een kaart met daarop de actie "Bouwen". Hij mag nu maximaal 2 ideeën bouwen die op de werkbank liggen.

2 De speler kiest voor de ideeën "Fakkel" en "Vuistbijl" onder op de werkbank. Hij geeft in totaal 1 hout en 1 steen af en neemt 1 fakkel en 1 vuistbijl.

BUIT

Als een speler een actie succesvol heeft uitgevoerd, neemt hij meteen de buit. Leer de effecten niet van buiten, neem ze er gewoon bij als ze voor het eerst voorkomen. Hieronder vind je een overzicht van de mogelijke soorten buit.

GRONDSTOFFEN

De meest voorkomende buit is voedsel, hout en steen. De spelers hebben deze grondstoffen nodig om acties uit te voeren, aan voorwaarden te voldoen en gereedschappen te bouwen. Als een speler buit ontvangt, neemt hij deze uit de algemene voorraad en legt hij deze in het kamp op het *Basiskamp*tableau.

Let op: als een grondstof op is in de algemene voorraad, kunnen de spelers deze niet meer krijgen. **Tip:** een andere speler kan de verworven grondstoffen in dezelfde ronde nog gebruiken.

GEREEDSCHAPPEN

De spelers krijgen vaak gereedschapsfiches, bijvoorbeeld als ze ideeën bouwen. Ook huden, wortels, enzovoort, zijn gereedschappen. De spelers leggen de fiches bij hun groep. Die beschikt meteen over het gereedschap. De spelers mogen geen gereedschapsfiches aan medespelers geven.

- Om een gereedschap te gebruiken, moet de speler het gereedschapsfiche afgeven. De spelers kunnen een gereedschap dus slechts eenmaal gebruiken.

Talisman: de speler mag een gespeelde gevaarkaart negeren en zonder effect op de aflegstapel leggen.

Tent: de tent heeft zelf geen effect, maar spelers hebben deze nodig bij andere kaarten.

Vlot: het vlot komt alleen voor in module H. Zie ook bladzijde 3 in de "Extra uitleg".

KAARTEN

Mensen: de speler trekt 1 gedekte mensenkaart van de stapel op het *Basiskamp*tableau en legt deze open bij zijn groep. Staat op de mensenkaart een **gereedschap**, dan neemt de speler het bijbehorende gereedschapsfiche uit de algemene voorraad en legt het **bij zijn groep**.

De speler moet een mensenkaart op het kerkhof leggen en krijgt een doodskopfiche.

Dromen: de speler trekt 1 gedekte droomkaart van de stapel op het *Basiskamp*tableau. Hij legt deze **zonder hem te bekijken op zijn stapel**. Tot de dromen behoren onder andere dieren, speciale plaatsen of nieuwe moed.

Ideeën: de speler trekt 1 gedekte ideeënkaart van de stapel op het *Basiskamp*tableau en zet deze open op een vrije plek op de werkbank. Als er geen plek meer vrij is, moet de speler een van de kaarten van de werkbank (niet de juist getrokken kaart) op het kerkhof leggen. Met sommige ideeën kunnen de spelers gereedschappen bouwen. Leg in dat geval de bijbehorende gereedschapsfiches uit de algemene voorraad in de uitsparing voor de kaart.

Geheimen: de speler zoekt de aangegeven geheimenkaart in de stapel geheimenkaarten op het *Nacht*tableau, draait deze om en leest hem voor. We verklappen de inhoud nog niet. Als de geheimkaart eerder al werd gespeeld en dus niet meer in de stapel op het *Nacht*tableau zit, mogen de spelers hem niet opnieuw spelen.

- Geheimenkaarten bieden nieuwe acties. Daardoor is het mogelijk dat een speler meerdere kaarten in één keer moet afhandelen.
- Als een speler heeft geholpen bij het verkrijgen van een geheimenkaart, helpt hij ook bij het geheim. Ook andere groepen mogen nog helpen met de optie "Helpen", ook als ze eerder niet hebben meegeholpen.

SCHADE

Leg alle schadefiches op **precies 1 mens**. Zie "Levenspunten" op bladzijde 5.

Schade afwerpen: de spelers kunnen schade verwijderen. Ze moeten daarvoor een gereedschapsfiche afleggen. **Let op:** achteraf mogen de spelers op die manier geen schadefiches meer verwijderen.

Genezen: de speler mag 1 of meer schadefiches van mensen in zijn groep verwijderen. Als hij meerdere keren mag genezen, mag hij ook meerdere mensen genezen.

Let op: de spelers mogen alleen mensen uit andere groepen genezen als zij hem helpen of hij hen helpt.

DOODSKOPFICHES

De speler moet een doodskopfiche op het *Nacht*tableau leggen. De spelers verliezen meteen bij 5 doods koppen. De spelers kunnen **waarschijnlijk niet altijd doods koppen verwijderen**.

De speler mag een doods kopfiche van het *Nacht*tableau terug in de algemene voorraad leggen. *Op die manier gunnen de spelers zichzelf meer tijd.*

OVERWINNINGSFICHES

De speler neemt een overwinningfiche en legt het op het *Nacht*tableau. De spelers winnen meteen als de 5 overwinningfiches op het tableau liggen.

VERLOOP VAN EEN NACHTFASE

NACHTFASE

Zodra **alle spelers slapen**, met andere woorden als ze geen kaarten meer in hun kaartstapel hebben, begint de nachtfase. Zie "Einde van de dagfase" op bladzijde 4. **Belangrijk:** de spelers voeren de nachtfase tegelijkertijd uit.

VOEDEN

De spelers voeden alle mensen in hun groep. Daarvoor nemen ze voor elke mens 1 voedsel uit het basiskamp en leggen ze het terug in de algemene voorraad. Als er **te weinig voedsel** is, leggen de spelers voor **elke niet-gevoede mens een doods kopfiche** op het *Nacht*tableau. Deze mensen sterven echter niet.

MISSIEKAARTEN

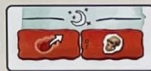
Als de spelers hun mensen hebben gevoed, moeten ze de missiekaarten behandelen. Alleen het deel van de kaart onder het maansymbool is daarbij van belang. De spelers moeten samen een van de afgebeelde acties uitvoeren. Net zoals bij een gevaarkaart is er altijd een negatieve actie (meestal gaat het om doods koppen).

Tip: omdat de spelers de missiekaarten samen behandelen, mogen ze kiezen wie de eventuele kosten, bijvoorbeeld acties uitvoeren. Zie "Levenspunten" op bladzijde 5.

Let op: de spelers mogen missiekaarten niet negeren en de kaarten blijven na het uitvoeren van de actie liggen, tenzij anders aangegeven.

NACHTACTIEVE KAARTEN

Als de spelers in hun groep een kaart hebben met het symbool , moeten ze zoals bij de missiekaarten in de nachtfase een van de erop afgebeelde acties uitvoeren.

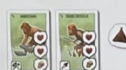
Hier: de speler moet 1 voedsel afgeven of 1 doods kopfiche nemen.

Voorbeeld: nachtfase level 1

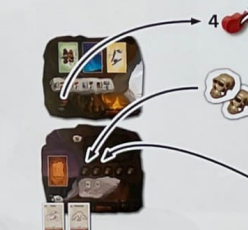
Speler 1

Speler 2

Speler 3

1 De spelers moeten voor hun 6 mensen 6 voedsel afgeven. Ze hebben echter nog maar 4 voedsel in hun basiskamp. Ze leggen de 4 voedsel af. Voor de 2 voedsel die ze niet kunnen afgeven, nemen ze 2 doods kopfiches.

2 Voor de missiekaart "Vette buit" hebben de spelers 1 huid, maar ze hebben geen voedsel meer. Ze moeten daarom nog een doods kopfiche nemen en mogen de huid behouden.

3 Voor de missiekaart "Een nieuwe wereld" beslissen de spelers dat speler 2 een tentfiche afgeeft. De spelers hebben dus een onderkomen gevonden en hoeven geen doods kopfiche te nemen.

LET OP!

In **elke** nachtfase moeten de spelers **zowel** hun mensen voeden **als** missiekaarten uitvoeren.

Voorbeeld: missiekaart module A

De spelers leggen 3 voedsel en 1 huid terug in de algemene voorraad **of** ze leggen een doods kopfiche op het *Nacht*tableau. De missiekaarten blijven het hele spel liggen. De spelers moeten dus in de volgende nachtfase opnieuw een van de acties uitvoeren.

EEN NIEUWE DAG

Schud de kaarten van de **gedekte en open aflegstapel samen** en verdeel de kaarten zo gelijkmatig mogelijk onder alle spelers. Deel de kaarten opnieuw **gedekt**. De spelers mogen de voorkant van de kaarten **in geen geval bekijken!**

Na het delen van de kaarten eindigt de nachtfase en begint een nieuwe dagfase. De spelers blijven dag- en nachtfases herhalen tot ze winnen of verliezen.

VOORBEELD: OVERZICHT VAN EEN RONDE

Nu je alle spelregels kent, geven we je nog een gedetailleerd voorbeeld van het verloop van een ronde. Laat je niet afschrikken! Het ziet er op het eerste gezicht ingewikkelder uit dan het in werkelijkheid is.

Alleen voor dit voorbeeld hebben we de spelers een verschillende kleur gegeven om het overzichtelijker te maken.

1 Er zijn 3 spelers. Ze beslissen voor elke speler samen welke van de 3 bovenste kaarten van hun stapel ze spelen.

SPELER 1 – ORANJE

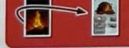
SPELER 2 – PAARS

SPELER 3 – ROOD

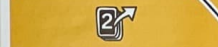
2 De spelers draaien de door hen gekozen kaart tegelijkertijd om.

3 **ORANJE** heeft veel waarneming, maar geen kracht en kan dus de "Ree" niet spelen. **PAARS** gebruikt de optie "Helpen" op zijn kaart en legt de kaart af. De twee spelers samen voldoen aan alle voorwaarden.

4 **Actie uitvoeren:** **ORANJE** geeft de bovenste 2 kaarten van zijn kaartenstapel af, aan de andere voorwaarden werd al voldaan.

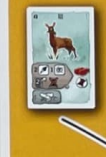
5 **Eventueel schade nemen:** **ORANJE** geeft een kaart met een rode achterkant af en lijdt daardoor 1 schade. **PAARS** geeft zijn huid af om de schade af te weren.

6 **Buit nemen:** **ORANJE** neemt 2 voedsel en legt het in het basiskamp. **ORANJE** en **PAARS** beslissen dat **PAARS** de huid krijgt.

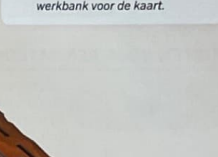
7 **ORANJE** legt de kaart "Ree" op het kerkhof.

8 **Actie uitvoeren:** **ROOD** heeft gewacht tot zijn medespelers klaar zijn en voert nu zijn kaart uit. Hij kiest voor een nieuw idee omdat hij voldoende handigheid heeft.

9 **ROOD** neemt de bovenste Ideeënkaart van het Basiskamptableau en zet deze open op de werkbank. Daarna legt hij de bijbehorende kledingfiches uit de algemene voorraad in de uitsparing in de werkbank voor de kaart.

SPECIALE KAARTEN

Deze informatie heb je pas later in het spel nodig. Je kunt deze voorlopig overslaan en meteen aan het eerste spel beginnen.

GEREEDSCHAPPEN EN GRONDSTOFFEN OP KAARTEN LEGGEN

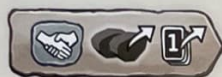

Bij veel kaarten mogen de spelers gereedschappen of grondstoffen op de kaarten zelf leggen. Zodra een speler zo'n gereedschap of grondstof krijgt, moet hij kiezen of hij het gereedschap of de grondstof zoals gebruikelijk bij zijn groep legt **of** het op de kaart legt.

Hij mag het gereedschap of de grondstof achteraf **niet meer** gebruiken of terug bij zijn groep leggen. Hij mag het alleen gebruiken voor de actie op de kaart zelf.

KIEZEN VOOR EEN ALTERNATIEVE ACTIE

Een speler kan deze actie uitvoeren met de -actie van een kaart die hij heeft omgedraaid. In plaats van een andere speler te helpen, kan hij met die actie de alternatieve actie uitvoeren van een kaart die in **zijn** groep ligt of die bij ligt. Net zoals bij andere acties moet de speler aan de voorwaarden voldoen en/of de kosten betalen om de buit te krijgen. Hij legt de kaart na het uitvoeren van de actie **niet** af op de aflegstapel.

Let op: als een speler een alternatieve actie op de kaart van een medespeler wil uitvoeren, moet ook die speler een -actie gebruiken.

Voorbeeld: kiezen voor een alternatieve actie

Speler 1

Speler 2

1 Speler 1 en Speler 2 hebben hun kaart omgedraaid. Speler 1 heeft de kaart "Ree", Speler 2 heeft de kaart "Bomen" omgedraaid.

2 Speler 1 en Speler 2 besluiten samen de kaart "Darca" in de groep van Speler 1 te gebruiken. Speler 1 activeert zijn kaart "Darca" met behulp van de optie "Helpen" op zijn zojuist omgedraaide kaart "Ree" en legt de kaart "Ree" vervolgens af.

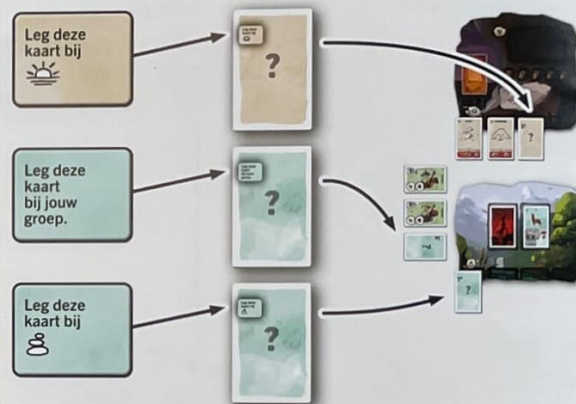
3 Speler 2 gebruikt de optie "Helpen" op zijn kaart "Bomen". Omdat de kaart "Darca" bij speler 1 ligt, moet Speler 1 één kaart afleggen om de buit te krijgen.

4 Beide spelers kiezen ervoor dat Speler 2 de nieuwe mensenkaart krijgt en open in zijn groep legt.

NIEUWE KAARTEN

Op veel kaarten staat vermeld waar de speler ze moet afleggen zodra hij ze speelt. Hij **moet dat doen** en daarmee is de kaart afgehandeld en kan de speler geen andere optie meer kiezen.

Voorbeeld: nieuwe kaarten afleggen

EXTRA ACTIES

Veel kaarten bieden extra acties als ze open liggen. Het kan om kaarten in de groep van een speler of bij of gaan. Deze acties gelden **niet als optie** in een beurt. De spelers hoeven de kaart daarom **niet** af te leggen op de aflegstapel. De spelers mogen **zoveel extra acties als ze willen** uitvoeren, in de mate van het mogelijke, en ze mogen dat te allen tijde doen.

Voorbeeld van een extra actie op de missiekaart "Gehuil in de nacht":

